

İstihbarat Sanatında Degisim Adli makaleden notlar - Prof.Dr.Sait Yılmaz

Öncelikle, bu kaynağın bize istihbaratın büyük resmini anlatmayı hedeflediğini söylemek istiyorum. Bu makale bir altın değerinde. Bize böyle bir kaynak sunduğu için **Prof. Dr. Sait YILMAZ**'a teşekkürlerimi sunuyorum.

Giris

NATO'nun bilim insanları için düzenlediği iki günlük "Sürü istihbaratına dayalı durum farkındalığı ve otonom sistemler" başlıklı sunumuna katılmış saygıdeğer Prof. Dr. Sait YILMAZ hocamız. Kendisi doğal olarak böyle bir sunumda daha mantıklı ve büyük anlatımların olmasını beklemiş, ancak sonuç beklediği gibi olmamış. Sunumlar çok temel ve basit konular üzerineymiş. NATO gibi bir kuruluşun böyle bir şey yapacağını düşünmezdim, açıkçası. Daha ciddi olmasını ve böyle bir etkinlik için daha iyi kararlar vermesi gerektiği kanaatindeyim. Sonuçta o kadar bilim insanını bir yerde toplamak oldukça zor ve bu yapıldığında o önemli insanların harcadığı vaktin degebileceği şeyler olması gerekirdi.

İsteyen istediği konuyu anlatmış, saygıdeğer hocamızın söylediği gibi:

"bu başlık altında isteyen istediği konuyu anlatmış. Bize ormanın genel durumunu yani „büyük resmi“ anlatmak yerine kimi karganın gözünü, kimi kurbağanın bacağı anlattı."

Böyle bir etkinlikte, konuların dinlemeye değer olup olmadığını belirleyen sorumlu bir bilim ekibi oluşturulabilirdi diye düşünüyorum. Yukarıda da söylediğim gibi, o kadar bilim insanını bir araya toplamak kolay değil ve toplandıklarında harcadıkları zamanın karşılığı olmaması gerekir.

Şimdi ise çeşitli ülkelerden mühendisler sürü istihbaratı kapsamında düşündükleri modellerden hocamızın dikkatini çeken bazı sunumlardan söz edeceğiz. Ayrıca bu anlatılan konular hakkında kendimce düşündüğüm şeyleri sizlere aktarmak niyetindeyim.

- Estonyalı insansız hava araçları (drone"lar) ile istihbarat toplamada çeşitli modelleri

kıyasladı.

Kıyaslama kısmı ne gibi bir kıyaslama olduğunu bilmediğimden tam olarak bir şey söyleyemeyeceğim, ancak böyle bir durumda "bu en doğru modeldir" demek yanlıştır diyebilirim. Çünkü kıyaslama kişinin ihtiyacına göre değişir. Örneğin, o anki istihbarat için gizlilik önemliyse, olabildiğince küçük, hızlı ve sessiz bir drone seçimi doğru bir seçim olurdu. Dolayısıyla, bir modelin doğruluğu o anki durumun ihtiyacına göre değişir.

- İspanyol, sürü istihbaratı içinde ajan kombinasyonları ile ilgili modelini açıkladı

Bu konuda şimdilik bir şey söyleyemeyeceğim, çünkü "ajan kombinasyonları"ndan kastın ne olduğunu bilmiyorum. Eğer bir şeyler öğrenebilirsem, sonradan buraya eklerim.

- Amerikalı ise (kuş, balık vb.) sürü davranışlarının istihbarat sürüsüne uygulanması ile ilgili çalışmasından bahsetti.

Bu oldukça yaratıcı ve ilgi çekici bir konu bence. Çünkü hayvanların bu tarz sürüsel modellerini hala kullanıyor oluşları geçmişte, çok eski zamanlarda hatta atalarının denebilecek bir zamanda kullandıkları taktikler olabilir. Sonuçta evrim böyle işler, en çok uyum sağlayabilen ve çevresine adapte olabilen yaşar, soyunu iletir. Dolayısıyla hayvanların günümüzde kullandıkları saldırı teknikleri, onların soyunun günümüze kadar gelmesindeki büyük bir etken olabilir. Böyle bir sunumda olabilmek isterdim açıkçası...

hocamızın bir diğer degindigi konu ise:

"Henüz gelişmeler emekleme aşamasında gözükse de bunlar prototip çalışması ve önümüzdeki on yıl içinde hiç akla gelmedik yeni istihbarat toplama teknikleri ortaya çıkacak. Muhtemelen bu sürüler istihbarat toplamadan, katil arılar ya da balıklar gibi operasyonel aktörlere dönüşecek. "

Bu söylemin üzerinden 3 yıl geçmiş ve eğer bu süreç içerisinde söylediğiniz şeylerin gerçekleştiğini gözlemlediyseniz, sizinle bir konuşma yapmayı çok isterim Sait hocam.

İstihbarat, “kaynak esaslı” olmaktan “veri performansı”na dayalı olmaya dönüşüyor.

Bu cümleden anlıyoruz ki istihbarat, edinilen bilgileri artık kaynak esaslı değil veri doğruluğuna kabul ediliyor. Bence bu husus hep böyle olmalıydı çünkü günümüzde büyük yerlere kolayca çıkan makam sahiplerinin akrabaları, damatları veya yakın dostları büyük kıdemlerde olabiliyor. Dolayısıyla böyle insanlardan gelen bir istihbaratın doğruluğu tartışılır. Çünkü kişi kendi işine gelecek bir şekilde yalan istihbaratlar verebilir, yani para karşılığında köpek olabilirler. Ülkemizde bu gibi örnekler maalesef çok fazla...

"Şu anda otonomide insan kontrolü öne çıksa da insan-makine timlerinin yerini gittikçe akıllı makineler alacak. Sürü (swarm) teknolojileri de bu yöntemlerden bir parçası. Özetle, insanın yerini kademeli olarak yapay zekâlı otonom sistemlerin yer alacağı bir istihbarat düzenine yeni bir istihbarat sanatına hızla geçiyoruz"

Bu durumun beni bir yazılım geliştiricisi ve Siber Güvenlik uzmanı olarak çok mutlu ettiğini söyleyebilirim. Çünkü, bu gibi bir husus yapay zeka ve otomatikleştirilmiş işlemler sayesinde istihbaratçılara çok fazla zaman kazandırıyor. Böylece istihbaratçılar çoğu işlerini bilgisayarlara bırakarak daha teknik ve beyin

gerektiren işlere odaklanabiliyorlar ve bu durum edinilmeye çalışılan istihbarata hem kalite hem performans hem de muazzam bir hız kazandırıyor ki, hız konusu istihbarat için önemli bir husus. Birazdan buna da değineceğiz saygı değer hocamız her şeyi açıklamak için bizlere yardımcı olacak.

Bilgilendirme: "Önce şu an yaşadığımız toplama ve analizci sorunlarından başlayalım, sonra istihbarat sanatının geleceğinde büyük resmi anlatalım."

Son olarak şunu eklemek istiyorum: Sizin gibi insanlara gerçekten hayran kalıyorum ve ben de hayatımda böyle şeylere dikkat ediyorum. Bu yaptığınız şey gerçekten muazzam çünkü gittiğiniz bir etkinlikte anlatılan şeylerden tatmin olmayıp, verilen kaynağın kalitesini kötü bulup o kaynağı daha iyi hale getirmeye çalışıyor olmanız çok saygı duyulması bir hareket. Sizinle tanışmayı gerçekten çok isterim efendim.(Araştırmalarımda Esenyurt Üniversitesi'nde olduğunuzu gördüm. Ben de Esenyurt'ta oturuyorum. Halen orada eğitim görevlisiyseniz, müsait bir zamanda gelebilirim efendim.)

Mail: mertbingol00@protonmail.com

Twitter: <https://twitter.com/mertbingol0>

Instagram: <https://instagram.com/mertbingol0>

Blog: <https://mertbingol0.github.io>